

Den sista vita kartfläcken i Botkyrka

Av: Henrik Persson, Tullinge SK

Området norr om Hamra gård i Botkyrka har en utmanande terräng för orientering. Frågan är varför det inte har ritats en karta här - förrän nu.

1961 arrangeras den hittills enda kända tävlingen i området.

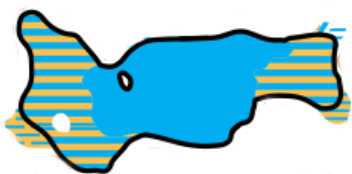
Rune Rådeström i Snättringe SK (då Huddinge SK) var med och åkte junior-DM i skidorientering

För att ta reda på svaret behöver vi backa till vintern 1961. Snön låg djup över tallhedar och bergsknallar. Strax norr om Hamra gård kämpade sig Stockholms juniorelit upp för Hamras backar. Det var 18 lag i juniorklassen som gjorde upp om DM i skidorientering. Det är den sista kända tävlingen på platsen sedan dess. Sextio år senare är detta ett av de sista områdena som har karterats söder om Stockholm.

Nu har alla chansen att upptäcka den fina terrängen med utmanande orientering under valborgsmässohelgen.

För den som blickar ut över vårt orienteringsdistrikt, med alla kartor som har producerats från 1980-talet fram tills idag, så är nästan hela distriktet karterat. Kvar finns några vita fläckar. Området norr om Hamra gård i Botkyrka är ett sådant.

Med angränsande odlingsfält både i norr och söder, sjöar i både öster- och västerled är den vita fläcken inte speciellt stor. Den sitter inte heller ihop med något annat större sammanhängande skogsområde som många andra kartor gör. Området mäter 1,5 * 2 km stort men hyser det mesta som behövs för både att göra en intressant orienteringskarta och möjligheten att arrangera en tävling. De två faktorerna kan adderas till listan varför det inte blivit någon orienteringskarta förrän nu.

På den lilla tjärnen norr om Hamra gård sägs det att Sven Tumba spelat hockey

Bakgrunden är att Tullinge SK (TSK) gjorde en muntlig överenskommelse med Hamra Gård på 1970-talet om att inte använda marken för orientering. Tävlingsledaren till årets tävling, Hågelbydubbeln, Per-Arne Forsberg var inte med då men känner väl till historien.

- Dåvarande chefen på Hamra gård ville ha marken enbart för jakt och ville inte ha någon orienteringskarta över området, säger Per-Arne Forsberg

Under arbetet med en skogssprintstafett 2018, som hölls på mark som också ägs av Hamra gård, fick tävlingsledaren Per-Arne Forsberg ett överraskande besked av markägaren.

- På mötet med Hamra gårds vd frågade han varför vi inte ritade hela området norr om gården. Han tyckte vi skulle rita där, så då började vi med det senare samma höst, säger Per-Arne Forsberg

I december 2018 gick kartritaren Gert Pettersson i TSK ut i terrängen och började rita på den nya kartan.

- Jag hade knappt varit i det området innan. Ingen av de gamla TSK-medlemmarna jag känner heller. Området har legat lite bökiigt att ta sig till från Tullingehållet med att man måste korsa stora fält och en rejäl sluttning, säger han.

Under den vintern kom ritningen igång och kartan växte fram.

- Jag blev positivt överraskad av terrängen när jag började rita och blev imponerad över att det var så bra orientering. Skogen är orörd och är inte frekvent utnyttjad. Det ser man på att markvegetationen inte är så sliten. Inga hyggen, några få grönområden och sagolikt fina hållmarker.

Hållmarker på Hågelbydubbeln. Foto: Gert Pettersson

När Hågelbydubbeln hålls den 30 april till 1 maj kommer Hågelby att användas som arena. Gert Pettersson är även banläggare till tävlingen på valborgsmässoafton. 1 maj är det Fredrik Forsberg som varit med och digitaliserat kartan den som lägger banorna.

- Deltagarna kommer förhoppningsvis tycka att det är fin terräng. Den som tycker om orientering kommer tycka att det varit en kul dag i skogen, säger Gert Pettersson.

Mycket har hänt sedan 1961. Förhoppningen är att terrängen är lika bra som då det senast användes i tävlingssammanhang, men vi hoppas verkligen inte att snödjupet blir lika stort som då.